

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДЕНСАУЛЫҚ
САҚТАУ МИНИСТРЛІГІ**

ТЕХНИКАЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІПТІК БІЛІМ БЕРУ

ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

ХИРУРГИЯЛЫҚ АУРУЛАР НЕГІЗДЕРІ

0303000 - «ГИГИЕНА ЖӘНЕ ЭПИДЕМИОЛОГИЯ» мамандығы

0303013 - «Гигиенист – эпидемиолог» біліктілігі

Сағат көлемі - 30

Астана 2010

Автор:

М.М. Оразғалиева – «Атырау медицина колледжі» МКҚК бөлім меңгерушісі.

Сарапшылар:

1. Т.С. Мусағалиев – ҚР ДСМ МСЭҚ комитетінің Атырау облысы бойынша Атырау қалалық МСЭҚ басқармасының бастығы, м.ғ.к.;

2. А.С.Мұратова – ҚР ДСМ МСЭҚ комитетінің Атырау облысы бойынша Атырау қалалық МСЭҚ басқарма бастығының орынбасары.

1 Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар республикалық орталығы мен «Атырау медицина колледжі» МКҚК ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН.

2 Алғаш рет ЕНГІЗІЛГЕН.

3 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ 0303000 - «Гигиена және эпидемиология» мамандығы бойынша 2010 жылғы мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес әзірленген.

4 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау Министрінің 2010 жылғы 5 тамызындағы № 604 бұйрығымен бекітілді.

6 Литература и средства обучения**6.1 Основная литература:**

1. Общая хирургия: учебник + CD. – 3-е изд., перераб. и доп. Петров В.С. – М., ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 768 с.
2. Сестринское дело в хирургии: учебное пособие. – Стецюк В.Г. – М., ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 400 с.

6.2 Дополнительная литература :

1. «Сестринское дело в хирургии. Практикум» Барыкина Н.В. Чернова О.В. – Ростов-на-Дону, «Феникс» 2007.
2. Руководство к практическим занятиям по хирургии. В.И. Малярчук. Ю.Ф. Пауткин. – М., 2004.
3. Внутрибольничная инфекция: учебное пособие. В.Л. Осипова. – М., ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 256 с.
4. Практическое руководство к предмету «Основы сестринского дела» - 2-е изд. Мухина С.А. Тарновская И.И. – М., ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 512 с.

6.3 Средства обучения:

- учебные и справочные пособия, учебно-методическая литература, электронные учебники, мультимедийные обучающие программы, хирургический инструментарий, перевязочный материал, материал для иммобилизации переломов.

4 Требования к условиям организации и реализации образовательного процесса

Выбор образовательной технологии должен быть обусловлен спецификой содержания предмета, направлен на формирование у обучающихся знаний, умений и навыков осуществления профилактики хирургических инфекций. Согласно ГОСО, введена структура модульного обучения с уклоном на формирование у обучающихся базовых, профессиональных и специальных компетенций.

Реализация технического и профессионального образования обеспечивается наличием учебно-методической литературы и учебно-методических наглядных пособий, электронных, учебных пособий, аудио- и видеоматериалов, методических наглядных пособий и рекомендаций.

При изложении содержания типовой учебной программы должны быть учтены современные достижения в области техники, технологии, производства по отраслям экономики. Выбор различных технологий обучения, формы, методы должен быть обусловлен характером планируемых образовательных результатов и спецификой содержания дисциплины с учетом требований работодателей.

5 Контроль планируемого результата обучения

Форма контроля знаний включает исходный, текущий, промежуточный, итоговый контроль. Предлагается при составлении рабочих учебных программ практические работы и тестовые задания. Предусмотрено право выбора на формы проведения контроля.

МАЗМҰНЫ

1. Түсіндірме жазба	6
2. Пәнді оқытудың жоспарланған нәтижелері	6
3. Пәннің тақырыптық жоспары және мазмұны	7
4. Білім беру үдерісін ұйымдастыруға және жүзеге асыруға қойылатын талаптар	10
5. Оқытудың жоспарланған нәтижесін бақылау	10
6. Әдебиеттер және оқу құралдары	11

Бұл үлгілік оқу бағдарламасын Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

1 Түсіндірме жазба

0303000 - «Гигиена және эпидемиология» мамандығы, 0303013 - «Гигиенист-эпидемиолог» біліктілігі бойынша Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартының енгізілуіне байланысты «Хирургиялық аурулар негіздері» пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы әзірленді.

«Хирургиялық аурулар негіздері» пәнін оқыту болашақ маманның кәсіптік құзырлығын қалыптастыру бағдарламасының құрамды бөлігі болып табылады. Жалпы хирургияны меңгеру үдерісі хирургиялық инфекциялардың алдын алу, медициналық алғашқы жәрдем көрсету және хирургиядағы науқастарға күтім жасау мәселелері бойынша қажетті білімдер мен практикалық машықтарды игеруге мүмкіншілік туғызады. Үлгілік оқу бағдарламасында хирургиялық инфекциялардың алдын алу, диагностикалау, аурухана ішілік инфекциялардың алдын алу мәселелеріне көп көңіл бөлінген.

Бағдарламада басқа пәндермен интеграциялау қарастырылған: терапиядағы, педиатриядағы, акушерия мен гинекологиядағы науқастарға күтім жасау ерекшеліктері, сонымен қатар анатомия, микробиология, фармакология пәндері.

2 Пәнді оқытудың жоспарланған нәтижелері

Білім беру бағдарламасында және стандартта жоспарланған оқыту нәтижелері	Үлгілік оқу бағдарламасында жоспарланған нәтижелер
Білім алушылар Базалық: БҚ 12. Әлемдегі және аумақтағы этикалық құндылықтар, мәдениеттің формалары мен түрлері, негізгі мәдени- тарихи орталықтар туралы ұғымды анықтауда құзырлы болуы қажет.	Пәнді оқып білудің нәтижесінде білім алушы: - хирургиялық жәрдем көрсету ерекшеліктерін; - асептика және антисептика мәселелерін; - хирургиялық ауруларды тексеру әдістерін және ағымының ерекшеліктерін; - хирургиялық стационарлар мен олардың бөлімшесінде ағымды және түпкілікті жиыстыруды жүргізу тәсілдерін; - дезинфекциялаушы зерттерді сақтау ережелерін және жұмсалған нормаларын анықтауды; - аурухана ішілік инфекциялардың алдын алуға стерилизацияның маңыздылығын білуі тиіс. - залалсыздандыруға дейін тазалау кезеңдеріне бақылау жүргізуді; - медицина саласында қолданылатын бұйым-

гигиене медицинского персонала. Обработка рук персонала. Меры профилактики внутрибольничных инфекций в хирургических отделениях.

Раздел 3 Кровотечение. Переливание крови

Тема 3.1 Кровотечение. Переливание крови

Определение кровотечений. Причины, виды, симптомы различных кровотечений. Способы остановки кровотечения. Переливание крови. Группа крови, резус-фактор. Методы переливания крови. Осложнения при переливании крови. Кровезаменители, препараты крови.

Раздел 4 Обезболивание. Раны

Тема 4.1 Обезболивание. Раны

Понятие о боли, обезболивании. Общее обезбоживание. Местное обезбоживание. Раны. Виды ран. Первичная хирургическая обработка и лечение ран.

Тема 4.2 Синдром повреждения

Понятие о травматизме, травме. Классификация травм. Профилактика травматизма. Механические травмы, ее виды. Повреждения костей и суставов.

Оказание травматологической помощи. Термические и химические повреждения.

Раздел 5 Хирургические операции

Тема 5.1 Хирургические операции. Предоперационный и послеоперационный период

Хирургические операции. Этапы хирургических операций. Предоперационный период и послеоперационный период. Осложнения послеоперационного периода, профилактика и лечение.

Раздел 6 Гнойные хирургические инфекции

Тема 6.1 и 6.2 Острые гнойные хирургические инфекции. Хронические гнойные хирургические инфекции

Понятие о хирургической инфекции. Классификация хирургической инфекции: острая и хроническая (гнойная аэробная). Острая анаэробная, острая специфическая инфекция. Основные возбудители, пути заражения, меры профилактики гнойных инфекций. Специфическая инфекция: столбняк, газовая гангрена, сибирская язва. Пути заражения, клиническая картина, лечение. Эпидемиологические и профилактические мероприятия при хирургических инфекциях.

Раздел 7 Хирургические паразитарные инфекции

Тема 7.1 Хирургические паразитарные инфекции. Эхинококкоз. Цистецеркоз. Аскаридоз

Эхинококкоз. Цистецеркоз. Описторхоз. Аскаридоз. Патологическая анатомия, клиника. Принципы хирургического лечения. Меры профилактики паразитарных инфекций.

8	Раздел 4 Обезболивание. Раны	6	4	2
9	Тема 4.1 Обезболивание. Раны	2	2	-
10	Тема 4.2 Синдром повреждения	4	2	2
11	Раздел 5 Хирургические операции	2	2	-
12	Тема 5.1 Хирургические операции. Предоперационный и послеоперационный период	2	2	-
13	Раздел 6 Гнойные хирургические инфекции	6	2	4
14	Тема 6.1 Острые гнойные хирургические инфекции	4	2	2
15	Тема 6.2 Хронические гнойные хирургические инфекции	2	-	2
16	Раздел 7 Хирургические паразитарные инфекции	2	2	-
17	Тема 7.1 Хирургические паразитарные инфекции. Эхинококкоз. Цистецеркоз. Аскаридоз	2	2	-
	Всего:	30	18	12

3.2 Содержание типовой учебной программы дисциплины

Раздел 1 Введение

Тема 1.1 Предмет, задачи хирургии. Организация хирургической помощи в Республике Казахстан

Понятие о хирургических болезнях. Краткая история развития хирургии. Развитие хирургии в Республике Казахстан. Достижения в хирургии. Основы медицинской этики и деонтологии. Организация хирургической помощи в Республике Казахстан.

Раздел 2 Профилактика внутрибольничных инфекций в хирургических отделениях

Тема 2.1 Асептика. Антисептика

Понятие об асептике, ее цели, задачи. Виды стерилизации. Методы контроля качества стерильности. Понятие об антисептике, цели, задачи. Виды антисептики. Антисептические растворы, способы использования антисептических растворов. Санитарно - гигиенические требования и противоэпидемический режим в хирургическом отделении. Действующие приказы.

Тема 2.2 Профилактика внутрибольничных инфекций в хирургических отделениях

Понятие о внутрибольничных инфекциях. Факторы и пути передачи внутрибольничных инфекций. Понятие об инфекционной безопасности. Требования к личной

	<p>дарды стерилизациялау сапасына бақылау жүргізуді;</p> <ul style="list-style-type: none"> - таңу бөлмесіндегі санитариялық-гигиеналық режимді; - хирургиялық ауруларды диагностикалауды; - жарақаттарды өңдеуді (тазартуды); - операциялық аумақты өңдеуді; - қан кетуді тоқтата білуді; - операция бөлмесінде санитариялық-гигиеналық тәртіпті сақтай білуді; - болып жатқан жағдайлардан хабардар болуға, науқастың жағдайын анықтауды және - науқасқа алғашқы жәрдем көрсетуді; - операциядан кейін ерте және кеш туындайтын асқынулардың алдын алууды; - аурухана ішілік инфекциялардың алдын алу үшін індетке қарсы шаралардың өткізілуін бақылауды; - нормативтік құжаттармен жұмыс істей білуді <p>үйреніп алуы қажет.</p> <ul style="list-style-type: none"> - медициналық ұйымдардағы санитариялық-гигиеналық тәртіпті бақылау; - нұсқаулар бойынша дезинфекциялық заттарды дайындау және олардың қолданылуын тексеру мәселелерінде құзырлы болуы қажет.
--	--

3 Пәннің тақырыптық жоспары және мазмұны

3.1 Пәннің тақырыптық жоспары

№	Тараулар мен тақырыптардың атауы	Күндізгі оқу нысанындағы оқу уақытының көлемі (сағат)		
		Орта буынды мамандар деңгейі		
		Барлығы	Теория	Практика
1	1 тарау Кіріспе	2	2	-
2	1.1 тақырып Хирургия пәні, міндеттері. Қазақстан Республикасында хирургиялық жәрдем көрсетуді ұйымдастыру	2	2	-
3	2 тарау Хирургиялық бөлімде аурухана ішілік инфекциялардың алдын алу	8	4	4

4	2.1 тақырып Асептика. Антисептика	4	2	2
5	2.2 тақырып Хирургиялық бөлімде аурухана ішілік инфекциялардың алдын алу	4	2	2
6	3 тарау Қан кету. Қан құю	4	2	2
7	3.1 тақырып Қан кету. Қан құю.	4	2	2
8	4 тарау Жансыздандыру. Жарақаттар	6	4	2
9	4.1 тақырып Жансыздандыру. Жарақаттар	2	2	-
10	4.2 тақырып Зақымдану синдромдары	4	2	2
11	5 тарау Хирургиялық операциялар	2	2	-
12	5.1 тақырып Хирургиялық операциялар. Операцияға дейінгі және операциядан кейінгі кезеңдер	2	2	-
13	6 тарау Хирургиялық іріңді инфекциялар	6	2	4
14	6.1 тақырып Хирургиялық жіті іріңді инфекциялар	4	2	2
15	6.2 тақырып Хирургиялық созылмалы іріңді инфекциялар.	2	-	2
16	7 тарау Хирургиялық паразитарлық инфекциялар	2	2	-
17	7.1 тақырып Хирургиялық паразитарлық инфекциялар. Эхинококкоз. Цистецеркоз. Аскаридоз	2	2	-
	Барлығы:	30	18	12

3.2 Пәннің үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

1 тарау Кіріспе

1.1 тақырып Хирургия пәні, міндеттері. Қазақстан Республикасында хирургиялық жәрдем көрсетуді ұйымдастыру

Хирургиялық аурулар туралы түсінік. Хирургияның қысқаша даму тарихы. Қазақстан Республикасында хирургияның дамуы, хирургиядағы жетістіктер. Медициналық этика және деонтология негіздері. Қазақстан Республикасында хирургиялық жәрдем көрсетуді ұйымдастыру.

2 тарау Хирургиялық бөлімде аурухана ішілік инфекциялардың алдын алу

2.1 тақырып Асептика. Антисептика

	<ul style="list-style-type: none"> - диагностировать хирургические заболевания; - обрабатывать раны; - обрабатывать операционное поле; - останавливать кровотечения; - соблюдать санитарно - гигиенический режим в операционной; - ориентироваться в обстановке, оценивать состояние больного, оказывать первую помощь; - проводить профилактику ранних и поздних осложнений в послеоперационном периоде; - проводить контроль противоэпидемических мероприятий по профилактике внутрибольничных инфекций; - работать с нормативными документами; <p>компетентен в вопросах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - контроля санитарно-гигиенического режима в медицинской организации; - приготовления по инструкции дезинфицирующих средств и проверки их использования по назначению
--	---

3 Тематический план и содержание дисциплины

3.1 Тематический план дисциплины

№	Наименование разделов и тем	Количество учебного времени при очной форме обучения (час)		
		Уровень специалиста среднего звена		
		всего	теория	практика
1	Раздел 1 Введение	2	2	-
2	Тема 1.1 Предмет, задачи хирургии. Организация хирургической помощи в Республике Казахстан	2	2	-
3	Раздел 2 Профилактика внутрибольничных инфекций в хирургических отделениях	8	4	4
4	Тема 2.1 Асептика. Антисептика	4	2	2
5	Тема 2.2 Профилактика внутрибольничных инфекций в хирургических отделениях	4	2	2
6	Раздел 3 Кровотечение. Переливание крови	4	2	2
7	Тема 3.1 Кровотечение. Переливание крови	4	2	2

1 Пояснительная записка

В связи с введением нового Государственного общеобязательного стандарта образования по специальности 0303000 - «Гигиена и эпидемиология» квалификации 0303013 - «Гигиенист-эпидемиолог» разработана типовая учебная программа по предмету «Основы хирургических болезней».

Изучение дисциплины «Основы хирургических болезней» является неотъемлемой частью программы формирования профессиональной компетенции будущего специалиста. Процесс освоения общей хирургии способствует овладению необходимыми знаниями и практическими навыками по профилактике хирургической инфекции, оказанию первой медицинской помощи и уходу за больными в хирургии. В типовой программе уделяется большое внимание вопросам предупреждения хирургических инфекций, диагностики, профилактики внутрибольничных инфекций.

В программе предусмотрена интеграция с другими клиническими дисциплинами: особенности ухода за больными в терапии, в педиатрии, в акушерстве и гинекологии, также с анатомией, микробиологией, фармакологией.

2 Планируемые результаты обучения

Результаты обучения, запланированные в стандарте и образовательной программе	Результаты, запланированные в типовой учебной программе
Обучающийся должен обладать следующими компетенциями Базовыми: БК 12. Иметь представления об этических ценностях, формах и типах культур, основных культурно-исторических центрах мира и регионов.	В результате изучения дисциплины обучающийся знает: - особенности организации хирургической помощи; - вопросы асептики и антисептики; - методы обследования и особенности течения хирургических болезней; - способы проведения текущей, генеральной уборки хирургических стационаров, отделений; - правила хранения и расчет нормы расхода дезинфицирующих средств; - значение стерилизации в профилактике внутрибольничных инфекций; умеет: - контролировать этапы предстерилизационной очистки; - провести контроль качества стерилизации изделий медицинского назначения ; - соблюдать санитарно - гигиенический режим в перевязочном кабинете;

Асептика туралы түсінік, оның мақсаты мен міндеттері. Залалсыздандыру түрлері. Залалсыздандыру сапасын бақылау әдістері. Антисептика туралы ұғым, оның мақсаты мен міндеттері. Антисептика түрлері. Антисептикалық ерітінділер, антисептикалық ерітінділерді қолдану тәсілдері. Хирургиялық бөлімдегі санитариялық-гигиеналық талаптар және індетке қарсы режим.

2.2 тақырып Хирургиялық бөлімде аурухана ішілік инфекциялардың алдын алу

Аурухана ішілік инфекциялар туралы түсінік. Аурухана ішілік инфекцияларды таратушы факторлар және таралу жолдары. Инфекциялық қауіпсіздік туралы түсінік. Медицина қызметкерлерінің жекебас гигиенасына қойылатын талаптар. Медицина қызметкерлерінің қолын тазалауы. Хирургиялық бөлімде аурухана ішілік инфекциялардың алдын алу шаралары.

3 тарау Қан кету. Қан құю

3.1 тақырып Қан кету. Қан құю

Қан кетуді анықтау. Өртүрлі қан кетудің себептері, түрлері, симптомдары. Қан тоқтату тәсілдері. Қан құю. Қан топтары, резус-фактор. Қан құю әдістері. Қан құю кезіндегі асқынулар. Қан алмастырғылар, қан препараттары.

4 тарау Жансыздандыру. Жарақаттар

4.1 тақырып Жансыздандыру. Жарақаттар

Ауырсыну, жансыздандыру туралы түсінік. Жалпы жансыздандыру. Жергілікті жансыздандыру. Жарақаттар. Жарақаттардың түрлері. Жарақатты алғашқы хирургиялық өңдеу және емдеу.

4.2 тақырып Зақымдану синдромдары

Жарақаттанушылық, жарақаттар туралы түсінік. Жарақаттардың жіктелуі. Жарақаттанушылықтың алдын алу. Механикалық жарақаттар, олардың түрлері. Сүйектер мен буындардың зақымдануы. Термиялық және химиялық зақымданулар.

5 тарау Хирургиялық операциялар

5.1 тақырып Хирургиялық операциялар. Операцияға дейінгі және операциядан кейінгі кезеңдер

Хирургиялық операциялар. Хирургиялық операциялардың кезеңдері. Операцияға дейінгі және операциядан кейінгі кезеңдер. Операциядан кейінгі кезеңде туындайтын асқынулар, алдын алу және емдеу.

6 тарау Хирургиялық іріңді инфекциялар

6.1 және 6.2 тақырыптар Хирургиялық жіті іріңді инфекциялар. Хирургиялық созылмалы іріңді инфекциялар.

Хирургиялық инфекциялар туралы түсінік. Хирургиялық инфекциялардың жіктелуі: жіті және созылмалы (іріңді аэробтық). Жіті анаэробтық, спецификалық

жіті инфекциялар. Негізгі қоздырғыштары, жұғу жолдары, ірінді инфекциялардың алдын алу шаралары. Спецификалық инфекция: сіреспе, газды гангрена, сібір ойықжарасы. Жұғу жолдары, клиникалық көрінісі, емдеу. Хирургиялық инфекциялар кезінде эпидемиологиялық және алдын алу шаралары.

7 тарау Хирургиялық паразитарлық инфекциялар

7.1 тақырып Хирургиялық паразитарлық инфекциялар. Эхинококкоз. Цистецеркоз. Аскаридоз

Эхинококкоз. Цистецеркоз. Описторхоз. Аскаридоз. Патологиялық анатомиясы, клиникасы. Хирургиялық емдеу принциптері. Паразитарлық инфекциялардың алдын алу шаралары.

4 Білім беру үдерісін ұйымдастыруға және жүзеге асыруға қойылатын талаптар

Білім беру технологиясын таңдау пәннің мазмұндық ерекшеліктеріне байланысты, білім алушылардың хирургиялық инфекциялардың алдын алу, хирургиялық наукастарға алғашқы жәрдем көрсету бойынша білімін, іскерлігін, дағдысын қалыптастыруға бағытталуы қажет. МЖМБС-на сәйкес базалық, кәсіптік және арнайы құзырлықты қалыптастыруға арналған модульдік оқытудың құрылымы енгізілген.

Техникалық және кәсіптік білім беруді жүзеге асыру үшін қазіргі заманға сай оқу-әдістемелік әдебиеттермен, оқу-әдістемелік көрнекі құралдармен, электронды оқулықтармен, аудио-, видеоматериалдармен, әдістемелік көрнекі құралдармен және нұсқаулармен қамтамасыз етілуі қажет.

Үлгілік оқу бағдарламасын оқыту барысында жаңа техника, технологиялар және экономика саласындағы өндірістердің жетістіктері ескерілуі қажет. Оқытудың әртүрлі технологияларын, формаларын, әдістерін таңдау, білім беру үдерісін орындау және ұйымдастыру шарттарына қойылатын талаптарға сай жұмыс берушілердің өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып жасақталуы керек.

Бағдарлама оқыту түрін, ұйымдастыруды, мазмұнын және оқыту әдісі бойынша дәйекті өзгертулер мен толықтырулар енгізуге құқық береді.

5 Оқытудың жоспарланған нәтижесін бақылау

Білімді бақылауға бастапқы, ағымды, аралық және қорытынды бақылау түрлері кіреді. Оқу жұмыс бағдарламасын құру кезінде практикалық жұмыстар мен тесттік тапсырмалар ұсынылады. Бақылауды өткізу формасына таңдау құқығы қарастырылған.

СОДЕРЖАНИЕ

1. Пояснительная записка	16
2. Планируемые результаты обучения дисциплины	16
3. Тематический план и содержание дисциплины	17
4. Требования к условиям организации и реализации образовательного процесса	20
5. Контроль планируемого результата обучения	20
6. Литература и средства обучения	21

Настоящая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

6 Әдебиеттер және оқу құралдары

Автор:

Уразғалиева М.М. – заведующая отделением КГКП «Атырауский медицинский колледж».

Эксперты:

1. Мусағалиев Т.С. – к.м.н., начальник УГСЭН г. Атырау Департамента комитета ГСЭН МЗ РК по Атырауской области;
2. Муратова А.С. – Заместитель начальника УГСЭН г. Атырау Департамента комитета ГСЭН МЗ РК по Атырауской области.

1 РАЗРАБОТАНА и ВНЕСЕНА Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки и КГКП «Атырауский медицинский колледж».

2 ВВЕДЕНА впервые.

3 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА разработана в соответствии с государственным общеобязательным стандартом образования 2010 года по специальности 0303000 - «Гигиена и Эпидемиология».

4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА утверждена приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 5 августа 2010 года № 604.

6.1 Негізгі әдебиеттер:

1. Общая хирургия: учебник + CD. – 3-е изд., перераб. и доп. Петров В.С. – М., ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 768 с.
2. Сестринское дело в хирургии: учебное пособие. – Стецюк В.Г. – М., ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 400 с.

6.2 Қосымша әдебиеттер:

1. «Сестринское дело в хирургии. Практикум» Барыкина Н.В. Чернова О.В. Ростов- на- Дону «Феникс» 2007.
2. Руководство к практическим занятиям по хирургии. В.И. Малярчук. Ю.Ф. Пауткин. – М. 2004.
3. Внутрибольничная инфекция: учебное пособие. В.Л. Осипова. – М., ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 256 с.
4. Практическое руководство к предмету «Основы сестринского дела» - 2-е изд. Мухина С.А. Тарновская И.И. – М., ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 512 с.

6.3 Оқу құралдары:

- оқу және анықтама құралдары, оқу-әдістемелік әдебиет, электронды оқулықтар, мультимедиялық оқыту бағдарламалары, хирургиялық құрал-жабдықтар, таңуда қолданылатын материалдар, сынықтарды мықтап бекітуге арналған материалдар.

**МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

ТЕХНИЧЕСКОЕ И ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

ОСНОВЫ ХИРУРГИЧЕСКИХ БОЛЕЗНЕЙ

Специальность: 0303000 - «ГИГИЕНА И ЭПИДЕМИОЛОГИЯ»

Квалификация: 0303013 - «Гигиенист – эпидемиолог»

Объем часов - 30

Астана 2010